

Lp Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Lp Riigimetsa Majandamise Keskus
info@rmk.ee

Meie: 23.01.2024 WD nr 1.1-7/98

Teavituskiri kultusekivi (arheoloogiamälestis reg-nr 12134) asukoha ja kaitsevööndi kohta

Rapla maakonnas Rapla vallas Jalase külas Vardi metskond 52 kinnistul (katastriüksuse nr 65401:001:0008) asub muinsuskaitse all olev kultusekivi (reg-nr 12134) (<https://register.muinas.ee/admin.php?menuID=monument&action=view&id=12134>)

Muinsuskaitseamet on korregeerinud nii kultusekivi asukohta kui kaitsevööndi kuvamist Maaameti geoportaali kultuurimälestiste kaardikihil vastavalt 10.09.2021 teostatud paikvaatlusele. Palume Teil tutvuda kultusekivi õige asukoha ja kaitsevööndi ulatusega (lisa 3).

Eesti Vabariigi taastamise järel tunnistati kultusekivi kultuuriministri 01.09.1997 määruse nr 59 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ (RTL 1997, 169-171, 954) (<https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=25408>) punktiga 3185 arheoloogiamälestiseks ning kanti kultuurimälestiste registrisse registrinumbriga 12134. 1997. aastal kehtinud muinsuskaitseaduse (MuKS)¹ kohaselt oli mälestise kaitsevööndiks automaatselt 50 meetri laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates, *kui mälestiseks tunnistamise õigusaktis ei olnud kaitsevööndit kehtestatud*. Seega tekkis kaitsevöönd seaduse ja mälestiseks tunnistamise õigusakti koostoimes. Käesolevaga kuvatakse kultuurimälestiste geoportaalis kultusekivi ümber kehtiv kaitsevöönd tema õiguslikel alustel.

Mälestise alal tuleb lähtuda ettevaatuspõhimõttest, mille kohaselt peavad alal toimuvad tegevused vähendama mälestise hävimise ohtu ja toetama väärtuste säilimist (muinsuskaitseadus, edaspidi MuKS § 3). Seejuures tuleb hoiduda tegevustest, mis võivad mälestist ohustada, rikkuda või selle hävitada (MuKS § 33 lg 1). Mälestist võib küll kasutada nüüdisaja vajadustest lähtuvalt, kuid mitte viisil, mis võib ohustada selle säilimist (MuKS § 33 lg 2). Mälestise omanikul on kohustus mälestise kahjustumisest viivitamatult Muinsuskaitseametit teavitada. Juhul, kui mälestise valdus antakse üüri, rendi vms. suhte alusel üle teisele isikule, tuleb teda mälestisest teavitada (MuKS § 36).

Nii mälestise alal kui ka kaitsevööndis kehtivad muinsuskaitseadusest tulenevad nõuded, mistõttu on vaja kõik pinnase- ja kaevetööd (sh ehitamine, kõrghaljastuse rajamine, raie-, kaeve- ja muud pinnase teisaldamise või juurdeveoga seotud tööd ning maapinna ettevalmistamine metsaseaduse tähenduses) kooskõlastada Muinsuskaitseametiga, kellel on õigus kaaluda tegevuse lubatavust mälestise säilimise huvides ning vajadusel määrata arheoloogiline uuring. Tööde puhul mälestise alal tuleb enne tööde tegemist Muinsuskaitseametist taotleda tööde tegemise luba (MuKS § 52 lg 3; <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=workpermit>). Loataotlus tuleb esitada ka siis, kui tööd toimuvad samaaegselt nii mälestisel kui kaitsevööndis. Kui planeeritud tööd jäävad

¹ Mälestiseks tunnistamise ajal kehtinud Muinsuskaitseaduse § 25: Kinnismälestise kaitseks kehtestatakse kaitsevöönd, millele laienevad kaitsekohustuse teatistes esitatud kitsendused. Kui mälestiseks tunnistamise aktis ei ole märgitud teisiti, on kaitsevööndiks 50 m laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates.

ainult mälestise kaitsevööndisse, on kohustuslik esitada Muinsuskaitseametile sellekohane teatis (MuKS § 59 lg 3; <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=worknotice>). Täna juba välja antud maavara kaevandamise, kaevise teisdamis ja vöörandamise vms. load mälestise kaitsevööndis loetakse Muinsuskaitseameti poolt kooskõlastatuks.

Pinnase- ja kaevetööl tuleb arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega ka väljaspool mälestise ja selle kaitsevööndi ala. Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) peab leidja sellisel juhul tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile.

Lisaküsimuste puhul palun pöörduda Raplamaa nõuniku Andrus Rospu poole (andrus.rospu@muinsuskaitseamet.ee, tel 57570103) või Muinsuskaitseameti üldadressil (info@muinsuskaitseamet.ee).

Lugupidamisega,

(allkirjastatud digitaalselt)

Eero Heinloo

kaitsekorralduse spetsialist

telefon 51964752

eero.heinloo@muinsuskaitseamet.ee

Lisad

Lisa 1 – Kultusekivi reg-nr 12134 asukoht Maa-ameti kultuurimälestiste kaardikihil seisuga 19.01.2024.

Lisa 2 – Kultusekivi reg-nr 12134 tegelik asukoht oranži tingmärgiga (XY: 6536063.56, 534557.12).

Lisa 3 – Kultusekivi reg-nr 12134 asukoht Maa-ameti kultuurimälestiste kaardikihil seisuga 23.01.2024.

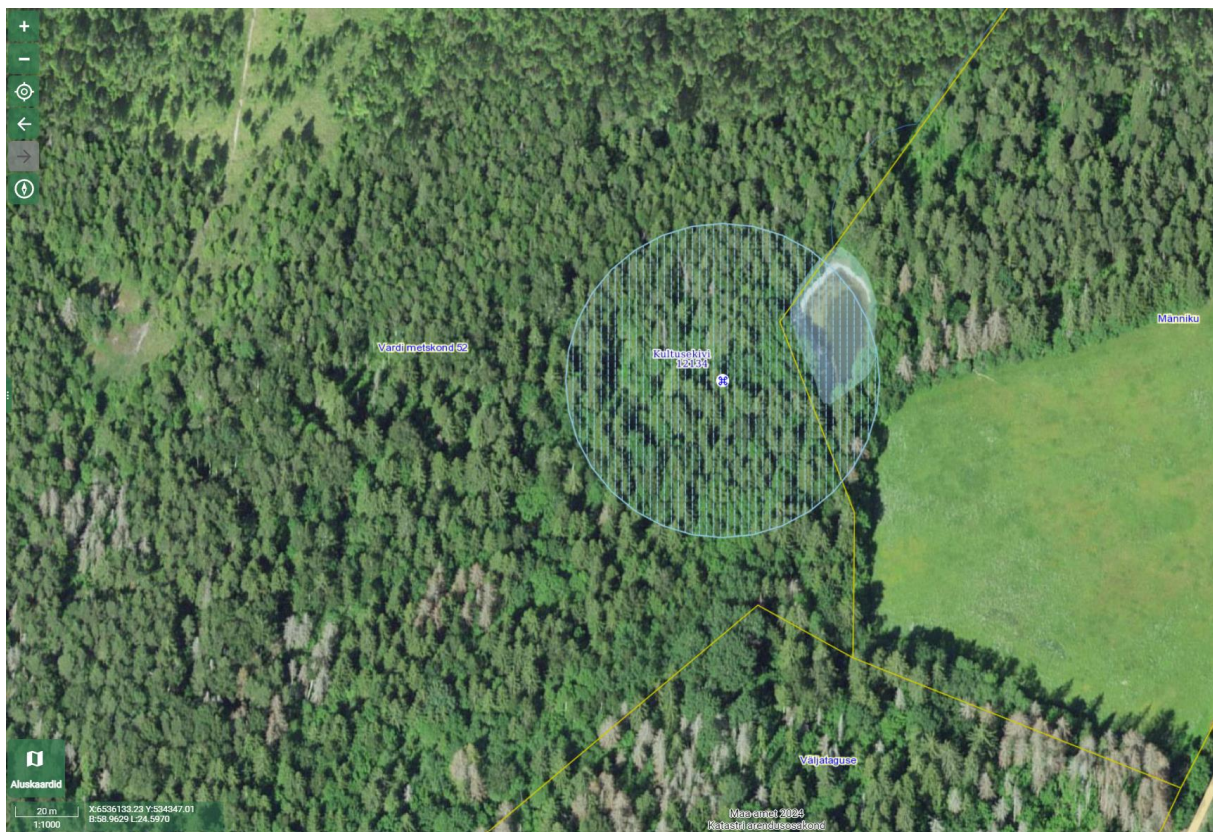
Lisad

Lisa 1. Kultusekivi reg-nr 12134 asukoht Maa-ameti kultuurimälestiste kaardikihil seisuga 19.01.2024. (Alus: Maa-ameti kultuurimälestiste kaardikiht)

Lisa 2. Kultusekivi reg-nr 12134 tegelik asukoht oranži tingmärgiga (XY: 6536063.56, 534557.12). (Alus: Maa-ameti kultuurimälestiste kaardikiht)

Lisa 3. Kultusekivi reg-nr 12134 asukoht ja kaitsevöönd Maa-ameti kultuurimälestiste kaardikihil seisuga 23.01.2024. (Alus: Maa-ameti kultuurimälestiste kaardikiht)